

N:o 36.

Af herr **C. A. Kumlin**, om skrifvelse till Kongl. Maj:t med begäran om utarbetande och framläggande af förslag till ändring af § 58 i förordningen om kommunalstyrelse på landet den 21 mars 1862.

På grund af föreskrifterna uti §§ 57 och 58 i förordningen om kommunalstyrelse på landet den 21 mars 1862 är staten icke pligtig erlägga kommunalutskylder för densamma tillhörig fastighet på landet, som icke omfattar jordbruksfastighet.

Med anledning af två i ämnet väckta motioner beslöt 1892 års Riksdag att i skrifvelse anhålla, att Kongl. Maj:t ville låta utarbeta och för Riksdagen framlägga förslag till sådan ändring uti § 58 i nämnda förordning, att ej mindre för de hemman eller hemmansdelar, hvilka staten från enskilda personer inköpt och förvandlat till kronoparker, än äfven för de jordbruksdomäner eller de delar af sådana, af hvilka kronoparker blifvit bildade, fyrktal skall, med hänsyn till kommunalutskylders utgörande, påföras efter de belopp, som, derest bevillning för nämnda fastigheter skulle enligt gällande bevillningsförordning utgå, på grund af taxeringsvärdet svara mot sådan bevillning.

Uti motionerna framhölls det obilliga deri, att ursprungligen enskilda jordbruksfastigheter, genom att på detta sätt af staten disponeras, befriades från kommunalutskylder.

Vid 1893 års riksdag framhölls uti en motion ett annat slag af fastigheter, som på liknande sätt befriades från erläggande af kommunalutskylder, nemligen fastighet, som staten förvärfvat till lägerplats, exercis- eller skjut-

fält, men föranledde motionen ej till någon åtgärd, enär det ansågs, att Kongl. Maj:t icke skulle underlåta att vid omarbetande af ifrågavarande lagstadgande jemväl taga i öfvervägande i motionen åberopade förhållande.

Härmed tillåter jag mig fästa Riksdagens uppmärksamhet på ett ytterligare slag af fastigheter, tillhöriga staten, hvilkas befrielse från kommunalutskylder är minst lika obillig som den, ofvannämnda fastigheter åtnjuta. Jag afser fastigheter, som af staten innehafvas för bedrivande af bruks- eller fabriksrörelse. Å detta slag af fastigheter sysselsättas i allmänhet ett stort antal arbetare, och om dessa råka i nöd, är det vederbörande kommuners skyldighet att lemna dem fattigvård. Under sådana förhållanden synes det mer än obilligt, att kommunen skall undandragas inkomsten af kommunalutskylder från fastigheten.

Uti Akers socken uti min hemtrakt eger staten exempelvis en sådan fastighet, nemligen Akers krutbruk. Derstädes äro mantalskrifna icke mindre än 69 personer, deraf 18 öfver 60 år gamla och 21 minderåriga barn. Faran för kommunen, som är jemförelsevis liten, att betungas af en dryg fattigvård är sålunda redan för närvarande stor, och som bruket med all sannolikhet i den närmaste framtiden kommer att utvidgas, blir denna fara ännu större, samtidigt med att kommunens inkomster minskas, derigenom att bruket inköper enskilda fastigheter. Obilligheten af att bruket skall vara befriadt från kommunalutskylder är så mycket större, som derstädes tillverkas krut icke allenast till allmänt behof, utan jemväl till försäljning åt enskilda. Kommunen har jemväl försökt att pålägga bruket kommunalskatt, men detta har i högsta instans blifvit ändradt.

Det synes mig sålunda vara öfverensstämmande med Riksdagens förut uttalade åsigt, att kommunalskatt rättvisligen bör erläggas afven för sådan staten tillhörig fastighet, som af mig afses.

Som emellertid dessa slag af fastigheter icke kunna anses fullt jemförliga med de fastigheter, som omtalas uti 1892 års skrifvelse, och det på den grund icke kan anses visst, att Kongl. Maj:t vid den omarbetning af ifrågavarande lagstadgande, som kan varda föranledd af nämnda skrifvelse, jemväl kommer att taga uti denna motion åberopade förhållande i öfvervägande, tillåter jag mig vördsamt hemställa,

att Riksdagen måtte i skrifvelse anhålla, att Kongl. Maj:t ville låta utarbета och för Riksdagen framlägga förslag till sådan ändring af § 58 i förordningen om kommunalstyrelse på landet den 21 mars 1862, att för den fastighet, som af staten innehafves för bedrivande af bruks- eller fabriksrörelse, fyrktal skall med hänsyn till kommunalutskylders utgörande påföras efter det be-

lopp, som, derest bevillning för nämnda fastighet skulle enligt gällande bevillningsförordning utgå, på grund af taxeringsvärdet svarar mot sådan bevillning.

Om remiss till lagutskottet anhålles vördsamt.

Skulle det af mig föreslagna skrifvelseförslaget ej anses lämpligt för det med motionen åsyftade ändamålet, torde utskottet vidtaga nödiga förändringar.

Stockholm den 26 januari 1894.

C. A. Kumlin.
